

DERINIMO PAŽYMA

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 27 d. nutarimo Nr. 1480 „Dėl Prekybos antikvariniais daiktais tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projekto

Eil. Nr.	Institucijos, su kuria derinta, pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
1.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 2026-03-03 raštas Nr. (1.6 Mr) 2T-230	<p>1. Projekte dėstomame Prekybos antikvariniais daiktais tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 4 p. formuluojamos išimtys, kuomet galėtų būti nesinaudojama Kultūros paveldo elektroninių paslaugų informacine sistema (toliau – IS) (t. y. jeigu antikvarinių daiktų pardavėjas neturi tam reikalingos įrangos ar stokoja įgūdžių naudotis šia sistema) yra pernelyg subjektyvios ir neapibrėžtos, todėl gali sukelti jų aiškinimo ir taikymo problemų praktikoje. Kita vertus, siekiant, kad būtų pereinama prie privalomo IS naudojimo (atsisakant minėtų subjektyvių ir neapibrėžtų išimčių), turėtų būti nustatomas pakankamas (veikiausiai ilgesnis, nei siūloma Projekte) teisinio reguliavimo atidėjimo laikotarpis, per kurį asmenys galėtų pasiruošti įgyvendinti pakeisto teisinio reguliavimo nuostatas (įgytų reikiamą įrangą, įgūdžius naudotis IS). Be kita ko, per pakankamą atidėjimo laikotarpį valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, dalyvaujančios formuojant ir (ar) įgyvendinant kultūros politiką/kultūros įstaigos, galėtų informuoti asmenis apie naudojimosi IS galimybes/šviesti ir mokyti kaip naudotis IS.</p>	<p>1. Neatsižvelgta. Aprašo įsigaliojimo terminas nurodytas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai pavaldžių įstaigų – Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos kartu su Kultūros paveldo departamentu prie Kultūros ministerijos (toliau – KPD) – įgyvendinamo Kultūros paveldo informacinių sistemų konsolidavimo ir modernizavimo projekto, finansuojamo Europos Sąjungos (NextGenerationEU) ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ lėšomis (projekto Nr. 06-004-P-0001) lėšomis, įgyvendinimo terminą.</p> <p>Pagal siūlomą teisinį reguliavimą, antikvarinių daiktų pardavėjas savarankiškai įvertina būdą, kuriuo jam patogiau, lengviau ir (ar) pigiau pildyti apskaitos knygą. Dėl šios priežasties nėra tikslinga nustatyti imperatyvius reikalavimus/kriterijus, numatančius, į ką turėtų atsižvelgti pardavėjas, priimdamas tokį sprendimą. Nuostata yra darbo tvarka suderinta su Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra, atsižvelgiant į Lygių galimybių kontrolieriaus 2024 m. atlikto tyrimo „Vyresnio amžiaus žmonių skaitmeninė atskirtis. Kiekybinio ir kokybinio tyrimo apžvalga“ išvadose Vyriausybės kanceliarijai teiktą pasiūlymą užtikrinti, kad skaitmeninių paslaugų diegimas būtų vykdomas palaipsniui, neužkertant kelio viešame gyvenime dalyvauti skaitmeninių įgūdžių stokojantiems asmenims. Valstybės lygmens rekomendacijų ar gairių, nurodančių, jog šie asmenys <i>privalomai</i> įgytų kompiuterinius įgūdžius paslaugą teikiančioje organizacijoje, ar kitu būdu <i>nėra</i>. Valstybės skaitmeninių</p>

		<p>2. Galiojančio Aprašo 7 p. nurodoma, kad „Kiekvienam parduodamam antikvariniam daiktui jį įsigyjančio asmens prašymu turi būti išduodama antikvarinio daikto informacinė kortelė (Aprašo 2 priedas), kurią pildo antikvariniais daiktais prekiaujantis asmuo.“. Siūlytina įvertinti, ar, Elektroninio dokumento nuorašas atsižvelgiant, be kita ko, į Projekto nuostatas, neturėtų būti reglamentuota ir tai, kokia forma (popierine ar elektronine) antikvarinio daikto informacinė kortelė turėtų būti pildoma (o galbūt yra galimybė pasinaudoti ir IS galimybėmis?).</p>	<p>sprendimų agentūra 2026 m. vasario 27 d. <i>pagal kompetenciją</i> raštu Nr. S-189(2026) Nutarimo projektui pritarė be pastabų.</p> <p>2. Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į tai, kad antikvarinio daikto informacinė kortelė išduodama daiktą įsigyjančio asmens prašymu, manytina, kad dėl to turėtų susitarti pirkėjas ir pardavėjas, todėl imperatyvus reguliavimas nėra tikslingas. Be to, Kultūros paveldo informacinių sistemų konsolidavimo ir modernizavimo projekto apimtyje nebuvo numatyta, kad Kultūros paveldo elektroninių paslaugų informacinėje sistemoje bus programuojama paslauga formuoti antikvarinio daikto informacinę kortelę.</p>
2.	<p>Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija 2026-03-06 Nr. 1D-880</p>	<p>Nutarimo projekto 1 punktu keičiamų Prekybos antikvariniais daiktais taisyklių (toliau – Taisyklės) 4 punkto nuostata, <...> antikvarinių daiktų apskaitos knyga <...> gali būti pildoma ir Kultūros paveldo elektroninių paslaugų informacinėje sistemoje <...>“ nėra suderinama su galiojančiais Kultūros paveldo elektroninių paslaugų informacinėje sistemoje (toliau – KPEPIS) nuostatais nes juose nėra įtvirtintas „antikvarinių daiktų apskaitos knygos“ pildymas kaip KPEPIS funkcija. Pažymime, kad pagal Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymą informacinė sistema laikoma įsteigta ir veikianti pagal patvirtintus nuostatus, o naudojama tik įteisinta ir nustatyta tvarka akredituota. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, Taisyklių 4 punkto pakeitimui nepritariame. Prašome parengti ir teisės aktų nustatyta tvarka Vidaus reikalų ministerijai pateikti derinti KPEPIS nuostatų pakeitimo projektą, kuriame būtų įtvirtintas antikvarinių daiktų apskaitos knygos pildymas“ kaip KPEPIS funkcija ir nustatyta šios funkcijos duomenų teikimo ir naudojimo tvarka. Taisyklių 4 punkto pakeitimas galėtų būti teikiamas derinti kartu su KPEPIS nuostatų pakeitimų projektu ir įsigaliojūt tik po KPEPIS nuostatų pakeitimo įsigaliojimo.</p>	<p>Neatsižvelgta. Pagal Kultūros paveldo elektroninių paslaugų informacinės sistemos nuostatų (toliau – Nuostatai) 5 punktą sistemos tikslas – informacinių technologijų priemonėmis tvarkyti su nekilnojamojo kultūros paveldo ir kilnojamųjų kultūros vertybių apsauga susijusius duomenis ir dokumentus, elektroniniu būdu teikti administracines paslaugas (toliau – elektroninės paslaugos) fiziniams ir juridiniams asmenims taip pat vykdyti su šios srities administracinių paslaugų teikimu ir ūkio subjektų veiklos priežiūra susijusias funkcijas.</p> <p>Nuostatų 7.1 ir 7.3 papunkčiai nustato, kad sistema priima fizinių ir juridinių asmenų teikiamus duomenis ir tvarko su kilnojamųjų kultūros vertybių apsauga susijusius duomenis, o 17.6, 17.7 ir 17.9 papunkčiuose jau numatytas elektroninių paslaugų teikimas antikvarinių daiktų ir prekybos jais srityje.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, antikvarinių daiktų apskaitos knygos pildymas laikytinas duomenų apie kilnojamųjų kultūros vertybių apyvartą tvarkymu ir gali būti įgyvendinamas per KPEPIS kaip viena iš sistemos teikiamų elektroninių paslaugų.</p>
3.	<p>Lietuvos Respublikos Vyriausybė</p>	<p>3. Atsižvelgiant į tai, kad Projektu siekiama skaitmenizuoti dalį procesų, susijusių su prekyba antikvariniais daiktais, kyla</p>	<p>Neatsižvelgta. Antikvarinio daikto kortelės išdavimo pirkėjui procedūroje nedalyvauja Kultūros paveldo</p>

	kanceliarijos Teisės grupė	<p>teisinis neaiškumas, kokia forma (skaitmenine ar popierine) gali būti išduodama antikvarinio daikto informacinė kortelė. Siekdami teisinio reguliavimo aiškumo ir nuoseklumo, siūlome papildomai įvertinti, ar neturėtų būti tikslinamas Aprašo 7 punktas. Kartu atkreiptinas dėmesys į tai, kad pagal Rekomendacijų 10 punktą teisės akte turi būti aiškiai ir nedviprasmiškai apibrėžiamos asmenų, kuriems taikomas teisės aktas, teisės ir pareigos.</p>	<p>departamentas prie Kultūros ministerijos ar kita viešąją administravimą atliekanti institucija. Dėl šios priežasties Kultūros paveldo informacinių sistemų konsolidavimo ir modernizavimo projekto apimtyje nebuvo numatyta, kad Kultūros paveldo elektroninių paslaugų informacinėje sistemoje (KPEPIS) bus programuojama paslauga formuoti antikvarinio daikto informacinę kortelę. Todėl manytina, kad diskrecijos teisė turi būti palikta pardavėjui ir pirkėjui susitarti tarpusavyje, kaip numastyta civiliniuose teisiniuose santykiuose. Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 5 punkte yra įteisintas teisėkūros efektyvumo principas, reiškiantis, kad rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų, o teisės akte turi būti įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leisiančios pasiekti priemonės. Atkreipiame dėmesį, kad dėl minėtos teisės akto normos taikymo nebuvo gauta jokių skundų nei iš pirkėjų, nei iš pardavėjų, todėl teisėkūros koncentruotumo principui užtikrinti nuostata nebus tikslinama. Kultūros ministerija, praėjus metams po nutarimo priėmimo, numato įvertinti teisinio reguliavimo pokyčius (kiek licenciją prekiauti antikvariniais daiktais turinčių asmenų antikvarinių daiktų apskaitos knygą pradėjo pildyti KPEPIS sistemoje) ir, jeigu bus gauta pardavėjų ir pirkėjų nusiskundimų dėl antikvarinio daikto kortelės išdavimo, parengs patikslinantį pakeitimą dėl konkrečios kortelės formos.</p>
--	-----------------------------------	--	---